

Ὁ Καποδίστριας καταπεσὼν ἐξέψυξεν εἰς τὸν ναὸν τριῶν ἀνεύρων. Οἱ ἐν τοῖς πύλαισι δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ἐκρῆς ἀπόμαχος ἐπυροβόλησε κατὰ τοῦ Κωνσταντίνου, καὶ ἀποβρίψας τὸ πρῶτον πιστόλιον ἐκένωσε δεύτερον, ὑπερ ἐπέτυχε· τότε ὁ Κωνσταντίνος σφαλεῖς, κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αἰκιζόμενος ὑπὸ συρφετώδους ὄχλου καὶ ἀφελκόμενος, ἐκ τραυμάτων δὲ κατακαλυφθεὶς κατέκειτο καὶ μετὰ δύο ὥρας ἤσπαιρεν ἔτι.

Ὁ δὲ Γεώργιος ἐδραμεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ βερῶνος Ρουένου, ὅπως εὖρη ἄσυλον ἀπέναντι τῆς ὀργῆς τοῦ λαοῦ. Οὗτος δὲ παρέδωκεν αὐτὸν πρὸς ἐσπέραν εἰς τὸν στρατηγὸν Ἀλμεΐδαν παρὰ τὴν μετὰ κανονικὴν δίκην ὑπόσχεσιν παραδόσεως. Μετὰ δέκα δὲ ἡμέρας ἦλθη ἐνώπιον πολεμικοῦ δικαστηρίου· ἐν τούτῳ ἀγορεύσας ὁ Ἀγγλος φιλέλλην Μάσσων, ὁ ὁποῖος ἦν ἐγγεγραμμένος πολίτης Ἑλλήνων, ὡς συνήγορος αὐτοῦ διημφισβήτησε τὴν ἀρροδιότητα τοῦ δικαστηρίου, ἀλλ' ἢ εἰς θάνατον καταδικη ἐξεδόθη καὶ εἰς τὴν σύζυγον, ἢ ὁποῖα μετὰ τῶν μικρῶν αὐτοῦ τέκνων ἤθελε νὰ ἀσπασθῆ αὐτὸν ὕστατον, δὲν συνεχωρήθη νὰ ἴδῃ αὐτόν. Τὴν 12 δὲ τοῦ μηνὸς ἐξήχθη τῆς εἰρκτικῆς πρὸς τουφεκισμόν, ἐπὶ ἐκ τῶν παραθύρων τῆς φυλακῆς· ἐβλεπεν ὁ πατήρ αὐτὸν θνήσκοντα.

Τὴν αὐτὴν δὲ ἡμέραν ἐτελέσθη ἐν κοπετοῖς καὶ θρήνοις τοῦ λαοῦ ἢ τοῦ Καποδιστρίου κηδεῖα, ἐν τῇ χώρᾳ δ' ἐθρηνηθῆ οὗτος ὡς εὐεργέτης καὶ πατήρ· ἀλλ' ἢ ἠκούσθησαν διὰ τὸν φονευθέντα Πρόεδρον καὶ ἄλλαι φωναί· αἱ χῆραι ἐν Ἑλλάδι φέρουσιν ὡς ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ πένθιμον ἐνδυμα συνήθως ἐπὶ χρόνον μακρὸν. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἔπεσεν ὁ Καποδίστριας, ἀπέθηκαν αἱ χῆραι τοῦ Μεσολογγίου τὴν πένθιμον ἐσθῆτα καὶ ἐνδυθεῖσαι ἐνδύματα λευκὰ ἐπορεύθησαν εἰς τὸν ναὸν ἵνα ἀναπέμψωσι δοξολογίαν διὰ τὴν τῆς πατρίδος ἐλευθερίαν. Οἱ δὲ τοῦ ἐν Αἰγίνῃ γυμνασίου μαθηταὶ ἤδον τὸ ἀρχαῖον Ἀθηναϊκὸν τοῦ Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστογείτοτος ἄσμα, τῶν τοῦ Πεισιστρατίδου φονέων.

« ἐν μύρτου κλάδῳ τὸ ξίφος φορήσω »·

Οἱ ὄπαδοί τοῦ Καποδιστρίου ἀπέδωκαν τὸ κακούρηγμα εἰς ἅπασαν τὴν ἀντιπολίτευσιν, ὁ δὲ κόμης Αὐγουστῖνος εἶπε πρὸς τινὰ ξένον, α γινώσκετε, τίς ἐφόνευσε τὸν ἀδελφόν μου; ἢ Γαλλία καὶ Ἀγγλία ἐφόνευσαν αὐτὸν »·

Ἐν τσοῦτῳ αἱ δικαστικαὶ ἀνακρίσεις οὐδεμίαν ἀπό-

δειξιν συνωμοσίας τινὸς κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Καποδιστρίου ἀνεύρων. Οἱ ἐν τοῖς πύλαισι δὲν ἐδυνήθησαν νὰ διατυπώσωσι κατηγορίαν τινὰ κατ' αὐθεντὸς ἐκ τῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἀρχηγῶν, διότι ἡ δολοφονία ἐν Ἑλλάδι δὲν εἶναι ἐπιχώριος ὡς ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ ἐν Ἰδίᾳ διεγύθη ἀληθὲς καὶ ἀνυπόκριτον πένθος, οὐδεμίαν δὲ λέξις ἠκούσθη πρὸς συγγνώμην καὶ δικαιολογίαν τῆς δολοφονίας.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΝΑΥΠΑΚΤῶ

ΝΑΥΜΑΧΙΑΣ,

Αἱ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν τῶν Ὀθωμανῶν ἐπιτυχίαι, ἢ ἄλλοις τῆς Κύπρου καὶ τῆς Ῥόδου ὑπ' αὐτῶν, ταῦτα πάντα τσοῦτον μέγαν φόβον ἐνέπνευσαν εἰς τοὺς χριστιανικοὺς τῆς Ἑσῶπης λαοῦς, ὥστε ἀπεφάσισαν νὰ καταρτίσωσι στόλον ἰσχυρὸν ἵνα καταστρέψωσι τὰς ἐν τῇ Μεσογείῳ ναυτικὰς δυνάμεις τῶν Ὀθωμανῶν. Ὁ Ἰωάννης τῆς Αὐστρίας θετὸς υἱὸς τοῦ Καρόλου V, ἐκλεχθεὶς γενικὸς ἀρχηγὸς ἁπασῶν τῶν ἐν τῇ Μεσογείῳ ναυτικῶν δυνάμεων, ἀπέπλευσεν ἐκ Μεσσήνης, τὴν 25 Ἰουλίου 1571 ἔτους, ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ ἔχων τὸν στόλον τῆς Ἰσπανίας, τῆς Σικελίας καὶ τῆς Νεαπόλεως, ἐξ ἑβδομήκοντα Λιβυρνίδων συνιστάμενον. Μετὰ τοῦτον ἠνώθησαν ἀκούθως ἐξ Λιβυρνίδες τῆς μελίτης, διοικούμεναι ὑπὸ ἰπποτῶν, ὄντων τὸ φόβητρον τῶν Ὀθωμανῶν, δῶδεκα δὲ τοῦ Πάπα τῆς Ῥώμης καὶ τρεῖς τῆς Σαβοΐας. Ἡ Ἑνετία ἀπέστειλε στόλον ἰσχυρὸν, ἐντελῶς ἐφοπλισμένον καὶ ἀνάλογον τῆς ἰσχύος αὐτῆς· διότι μέγα συμφέρον εἶχε νὰ κατατροπώσῃ γείτονα τσοῦτον ἐπικίνδυνον καὶ τρομερὸν. Ὁ στόλος οὗτος συνέκειτο ἐξ 6 Λιβυρνίδων μεγάλου μεγέθους καὶ 108 μικροτέρων τούτων· ἐναῦρχει ὁ Σεβαστιανὸς Βίνερος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ὁποῖου διετέλουν οἱ ἐπίτροποι τῆς Ἑνετικῆς δημοκρατίας Βαρβαρίγος καὶ Μάρκος Κοερίνης.

Τὴν 7 Ὀκτωβρίου, ἡμέραν Σάββατον, τῷ 1571 ἔτος, περὶ τὸ λυκαυγὲς, ὁ τουρκικὸς στόλος ἐκ διακοσίων τεσσαράκοντα λιβυρνίδων συνιστάμενος, καὶ ἐκ τεσσαράκοντα ἄλλων μικροτέρων πλοίων, περιέπλεεν οὐ μακρὰν τῶν νῦν Ἐχυνάδων νήσων.

Ὁ ναύαρχος τοῦ τουρκικοῦ στόλου ἦν ὁ Μουσεζενζα:

δὲ— Ἀλλῆς, ὁ δὲ Πετρέφ-Πασσᾶς ἐδοιοῖκε τὰ πεζικὰ σώματα ἐξ 60,000 ἀνδρῶν συμποσούμενα. Ὁ Ἰωάννης τῆς Αὐστρίας, ἰδὼν μακρῶθεν τὸν τουρκικὸν στόλον, ἔδωκε τὸ σημεῖον νὰ ἐτοιμασθῶσιν εἰς μάχην, τὴν πρασίην ἐπὶ τοῦ ἰστοῦ τῆς ναυαρχίδος ὑψώσας σημαίαν. Μετὰ τριῶρων πλοῦν, ἀμφότεροι οἱ στόλοι ἐπλησίασαν εἰς ἀπόστημα βολῆς, παρατεταγμένοι ἐπὶ κοίλην τάξιν, ἧτις ἦν ἡ ἐπικρατεσιτέρα καθ' ὅλας τὰς ναυμαχίας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Τὰ πλοῖα τῶν διαμαχομένων μερῶν τὴν αὐτὴν τάξιν τῆς μάχης ἐτήρουν, παρατεταγμένα ἐπὶ μίαν καὶ μόνην καμπύλην γραμμὴν διερροῦντο δὲ εἰς τρεῖς μοίρας, εἰς τὸ κέντρον τῶν ὁποίων ἴσταντο οἱ ἀρχιναύαρχοι, ὅπισθεν τῆς γραμμῆς αὐτῆς ἦν ἡ ἐφεδρεία.

Ἐκ τῆς φύσεως τῆς κοίλης τάξεως, ἡ συμπλοκὴ ἐπομένον ἦτο ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τὰς πτέρυγας, ὡς καὶ οὕτω συνέβη· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ὀθωμανικοῦ στόλου ἦν ἐπιμνηστετέρα τῆς τῶν χριστιανῶν, ὡς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πλοίων αὐτῶν, αἱ δύο πτέρυγες τοῦ ὀθωμανικοῦ στόλου ἐπιτυχῶς ἐνήργουν κατὰ τῶν πτερυγῶν τοῦ χριστιανικοῦ, καὶ πᾶσαν προσπάθειαν κατέβαλλον νὰ τοὺς περικυκλώσωσιν.

Κατὰ τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα ἡ ἐπιτυχία τῶν Τούρκων ἐγένετο καταφανεστέρα. Ἐπὶ τέλους ὁ Οὐλαδῆς— Ἀλλῆς ναύαρχος τῆς δεξιᾶς πτέρυγας, ὀδηγούμενος ὑπὸ τινος ἀρνησιβρήσκου Γενοβέζου, διέβη μεταξύ τῶν ὑφάλων καὶ τῆς ξηρᾶς καὶ περιεκύκλωσε τὴν ἀριστερὰν τῶν χριστιανῶν πτέρυγα, ἧτις προσβαλομένη κατὰ νῶτα καὶ τὸ μέτωπον μεγάλας ζημίας ὑπέστη. ὁ Βαρθολομαῖος ἐφονεύθη, ἅπαντα δὲ ἡ μοῖρα αὐτοῦ διεσκορπίσθη. Ἡ δεξιὰ πτέρυξ ὡσάυτως πολλὴν ὑπέστη βλάβην διότι αἱ λιβυρινίδες ἀπόλεσαν τὸν μεταξύ των σύνδεσμον ἕνεκα τῆς ἀνομοιότητος τῆς ταχύτητος αὐτῶν. Διὸ οἱ ὀθωμανοὶ συνέλαβον πολλὰς ἐξ αὐτῶν, καὶ μεταξύ τῶν συλληφθεισῶν, ἦν καὶ ἡ ναυαρχὴ τῆς Μελίτης, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἦσαν οἱ Ἰππῶται, τῶν ὁποίων τὰς κεφαλὰς ἀπέκοψαν.

Ἀπὸ τῶν κέντρων, μὴ εἰσέτι συμπλακέντων, οἱ Ἐνετοὶ διὰ τῶν μεγαλοσκάφων λιβυρινίδων τῶν τρεῖς σειρὰς πυροβολοστασίων ἐχουσῶν, ἐπροξέναν καταστροφὴν μεγάλην εἰς τὰς πυκνάς τῶν ὀθωμανῶν φάλαγγας, τῶν ὁποίων τὸ πυροβολικόν, μὴ ἐνεργοῦν ἐλευθέρως ὡς ἐκ τῆς κακῆς τῶν πλοίων των κατασκευῆς, δὲν ἠδύνατο ν' ἀντικρούσῃ τὸ καταστρεπτικὸν τῶν χριστιανῶν πῦρ. Ἐπὶ τέλος οἱ τούρκοι ἀπεφάσισαν νὰ εἰσβάλλουν καὶ κωπηλατοῦντες ἐπλησίασαν περὶ τῆν 4 1|2 ὥραν μ. μ. εἰς τὸ

κέντρον τῆς παρατάξεως τοῦ χριστιανικοῦ στόλου. Ὁ Ἀλλῆ-Πασσᾶς ἐπετέθη κατὰ τῆς λιβυρινίδος τοῦ Ἰωάννου τῆς Αὐστρίας, τότε δὴ ἅπαντα τὰ χριστιανικὰ πλοῖα ἐδραμον πρὸς βοήθειαν τοῦ ναυάρχου των· οὕτως ἡ ναυμαχία μετεβλήθη εἰς τρομερὰν συμπλοκὴν.

Οἱ χριστιανοὶ ἐπέπεσαν κατὰ τῶν τούρκων, ὡς λιβυρινίδος, μετὰ ἀπαρδειγματίστον ὄρμην καὶ ἐνθουσιασμόν· οἱ τούρκοι, μὴ δυνάμενοι ν' ἀνισταθῶσιν, ἐτρέπησαν εἰς φυγὴν· ἡ λιβυρινὶς τοῦ ἀρχιναύαρχου ἠχμαλωτίσθη, αὐτὸς ἐφονεύθη, τὴν δὲ κεφαλὴν του ὑψώσαν εἰς τὸν ἰστὸν τῆς ναυαρχίδος. Ὁ κρότος τῶν πυροβόλων, αἱ γοεραὶ φωναὶ τῶν μαχομένων, τὸ ῥέον ποταμῆδὸν αἷμα, τὰ πτώματα ἅτινα ἐκάλυπτον τὰ καταστρώματα τῶν πλοίων καὶ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ταῦτα πάντα παρίστων θέαμα ἐμπνέον τρόμον καὶ φρίκην. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλλῆ καὶ τοῦ Πετρέφ, ἡ μάχη μετεβλήθη εἰς σφαγεῖον· οἱ τούρκοι δειλιάσαντες ἐξέπιπτοντο εἰς τὴν θάλασσαν, οἱ δὲ χριστιανοὶ ἐσχίζον τὰς κεφαλὰς αὐτῶν μετὰ ξίφου, ἢ φρονιόντες αὐτοὺς διὰ τῆς κώπης· οὐδέποτε συνέβη τοιαύτη τρομερὰ σφαγὴ, ἡ θάλασσα ἔλαβεν ἐρυθρὸν χρῶμα. Ἐν μὲν τῶν Τούρκων 30,000 ἐφονεύθησαν καὶ 3,000 ἠχμαλωτίσθησαν, ἐκ δὲ τῶν χριστιανῶν μόνον 4,000 ἐφονεύθησαν. Ὁ Οὐλαδῆς Πασσᾶς, ὄρων τὴν καταστροφὴν τοῦ κέντρου καὶ τὴν νίκην τῶν χριστιανῶν, μετὰ ὅλας τὰς ἐπιτυχίας αὐτοῦ κατὰ τὰς πτέρυγας, ὡς προείπομεν, ἐτρέπη εἰς φυγὴν μετὰ τεσσαράκοντα λιβυρινίδας, τὰ μόνον λείψαντα τοῦ τουρκικοῦ στόλου. Οἱ χριστιανοὶ ἐκυρίευσαν 130 λιβυρινίδας, ἔκαυσαν 90 καὶ ἀπελευθέρωσαν 15,000 ἀχμαλώτους χριστιανούς, οἵτινες ἐκωπηλάτουσιν εἰς τὰ πλοῖα τῶν τούρκων ἄλυσσοδεμένοι.

Μεγίστην ἐντύπωσιν ἔλαβεν εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον ἡ ναυμαχία τῆς Ναυπάκτου· τὸ ὄνομα τοῦ Ἰωάννου τῆς Αὐστρίας ἐδοξάσθη καὶ ὑπολογεῖτο παρὰ πάντων τῶν χριστιανῶν· οἱ δὲ ἱερεῖς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐπ' ἀμβωνος ἐφύμωζον εἰς αὐτὸν τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου.

« Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ ὀνομαζόμενος Ἰωάννης. »

ΛΛΛΛΛΛΛΛ

ΥΓΙΕΙΝΗ

καὶ

φυσικὴ ἀνατροφή τῶν παιδῶν.

Ἐφ' οὗ καθ' ἐκάστην παρατηροῦμεν ὅτι μεγίστην κατὰ βάλλεται φροντίς εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ διατροφὴν τῶν ζώων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ παραχθῶσιν ἐξ αὐτῶν πρῶ-